

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 7 listopada 2013 r.

Poz. 6449

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.489.2013 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 31 października 2013 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 594)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXXIX/353/13 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 25 września 2013r. w sprawie stawek opłat za korzystanie przez operatorów i przewoźników z dworca, którego właścicielem lub zarządzającym jest Miasto Wodzisław Śląski, w części określonej w:

- § 1, § 2 w zakresie słów: "o którym mowa w § 1", § 3 i § 4 uchwały – jako sprzecznej z art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2011 roku, Nr 5, poz. 13 ze zm.).

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą podjętą na sesji w dniu 25 września 2013r. Rada Miejska Wodzisławia Śląskiego ustaliła stawkę opłaty za korzystanie przez operatorów i przewoźników z dworca, którego właścicielem lub zarządzającym jest Miasto Wodzisław Śląski. Uchwała została doręczona Wojewodzie Śląskiemu w dniu 2 października 2013r.

Podstawę do podjęcia niniejszej uchwały stanowi art. 16 ust. 4 ustawy o publicznym transporcie drogowym, zwanej dalej „ustawą”. Zgodnie z treścią powołanego przepisu „za korzystanie przez operatora i przewoźnika z przystanków komunikacyjnych lub dworców, których właścicielem albo zarządzającym jest jednostka samorządu terytorialnego, mogą być pobierane opłaty. Stawka opłaty jest ustalana w drodze uchwały podjętej przez właściwy organ danej jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem niedyskryminujących zasad”. Dalsze przepisy tegoż artykułu stanowią o maksymalnej stawce opłaty za jedno zatrzymanie środka transportu, która w przypadku przystanków wynosi 0,05 zł, a w przypadku dworców 1 zł. Z kolei art. 16 ust. 6 ustawy stanowi, iż „stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, ulega zmianie w stopniu odpowiadającym planowanemu średniorocznemu wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych, ustalonemu w ustawie budżetowej na dany rok. Zmiana następuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym została ogłoszona ustawa budżetowa”.

Rada Miejska Wodzisławia Śląskiego w § 1 uchwały postanowiła, iż „korzystanie przez operatorów i przewoźników z dworca stanowiącego własność lub będącego w zarządzie Miasta Wodzisławia Śląskiego jest odpłatne”. Z kolei w §§ 3 i 4 uchwały Rada Miejska określiła częstotliwość pobierania opłaty, sposób jej obliczania, termin i sposób uiszczania tej opłaty, jak również nałożyła na podmioty korzystające

z dworców obowiązek powiadamiania Urzędu Miasta w Wodzisławiu Śląskim o każdej zmianie rozkładu jazdy związanej ze zmianą ilości zatrzymań środków transportowych na dworcu.

W ocenie organu nadzoru powyższe przepisy uchwały nie mogą zostać uznane za prawidłową realizację kompetencji wynikającej z art. 16 ust. 4 ustawy. Należy przede wszystkim mieć na względzie, że Rada Miejska Wodzisławia Śląskiego dysponuje wyłącznie upoważnieniem do ustalenia wymiaru opłaty, do uiszczenia której zobowiązani będą operatorzy i przewoźnicy korzystający z przystanków komunikacyjnych lub dworców, których właścicielem albo zarządzającym jest gmina. Natomiast ustalenia dotyczące częstotliwości pobierania przedmiotowej opłaty, sposób jej obliczania oraz termin i sposób uiszczenia nie mieszczą się w zakresie przyznanego przez ustawodawcę Radzie Miejskiej upoważnienia.

Tymczasem zawarcie w akcie organu stanowiącego gminy przepisów, które wykraczają poza przyznaną temu organowi kompetencję uchwałodawczą, narusza zasadę legalizmu, wyrażoną w art. 7 Konstytucji RP, zgodnie z którym organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, a także art. 94 Konstytucji RP, w oparciu o który organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Stanowione przez organy jednostek samorządu terytorialnego akty prawa miejscowego winny regulować kwestie wynikające z delegacji ustawowej w taki sposób, by przyjęte w oparciu o nią normy uzupełniały, wydane przez inne podmioty, przepisy powszechnie obowiązujące, kształtujące prawa i obowiązki ich adresatów. Ustawodawca, formułując określoną delegację do wydania aktu wykonawczego, przekazuje upoważnienie do uregulowania wyłącznie kwestii nie objętych dotąd żadną normą o charakterze powszechnie obowiązującym w celu ukształtowania stanu prawnego uwzględniającego m.in. specyfikę, możliwości i potrzeby środowiska, do którego właściwy akt wykonawczy jest skierowany. Dla prawidłowej realizacji przyznanej Radzie Miejskiej kompetencji konieczne zatem jest ściśle przestrzeganie granic udzielonego jej upoważnienia.

Mając na uwadze powyższe należy uznać, iż ustalenia zawarte w kwestionowanych przepisach uchwały nie mieszczą się w granicach kompetencji uchwałodawczej Rady Miejskiej, określonej w art. 16 ust. 4 ustawy i powinny stanowić element umowy zawartej pomiędzy przewoźnikiem a jednostką samorządu terytorialnego. Umowa taka będzie miała charakter cywilnoprawny, co wyklucza ingerencję organu stanowiącego gminy w treść tej umowy bez wyraźnej podstawy prawnej.

Organ nadzoru podziela również stanowisko Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu wyrażone w uzasadnieniu do wyroku z dnia 15 marca 2007 r., sygn. akt II SA/Wr 745/06, „Zakres i treść prawa miejscowego uwarunkowana jest normami ustalonymi w aktach wyższego rzędu. Podstawą prawną stanowienia aktów prawa miejscowego jest bowiem upoważnienie zawarte w ustawie co przesądza o ich zależnej pozycji w hierarchii źródeł prawa. Każdorazowo zatem, w akcie rangi ustawowej, musi być zawarte upoważnienie (delegacja) dla rady gminy dla podjęcia aktu prawa miejscowego. (...) Narusza prawo nie tylko akt prawa miejscowego, który wykracza poza upoważnienie zawarte w delegacji ustawowej, ale również taki, który zawiera ustalenia w kwestiach ustawowo przekazanych do regulacji umownej”.

Ponadto organ nadzoru zwraca uwagę, że stwierdzając nieważność przepisu § 1 przedmiotowej uchwały, nie będzie miał zastosowania przepis § 2 w zakresie słów: „o którym mowa w § 1”. W związku z tym, stwierdzenie nieważności uchwały w tym zakresie należy uznać również za zasadne.

Z powyżej przedstawionych powodów podjętą przez Radę Miejską Wodzisławia Śląskiego uchwałę, w częściach wskazanych wyżej należy uznać za sprzeczną z prawem, z tego względu podjęcie niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego jest w pełni zasadne i konieczne.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. WOJEWODY
ŚLĄSKIEGO
Dyrektor Wydziału Nadzoru
Prawnego

Krzysztof Nowak

- 1) Rada Miejska Wodzisławia Śląskiego
- za zwrotnym potwierdzeniem odbioru,
- 2) a/a.